

Oppaat ja ohjeet käytännön poliisityön tukena

Poliisiammattikorkeakoulussa opinnäytetöinä vuosina 2014 – 2021 tehdyt oppaat ja ohjeet

Atte Mannelin
4/2022

TIIVISTELMÄ

Atte Mannelin: Oppaat ja ohjeet käytännön poliisityön tukena – Poliisiammattikorkeakoulussa opinnäytetöinä vuosina 2014 – 2021 tehdyt oppaat ja ohjeet

Opinnäytetyön muoto: toiminnallinen

Julkisuusaste: julkinen

Ohjaaja: Kari Koppanen & Marko Lehtoranta

Tutkinto: Poliisi (AMK)

Poliisityön luonne on hyvin monimuotoinen ja erilaisia toimenkuvia ja työtehtäviä on lukematon määrä, vaikka virallisia virkanimikkeitä poliisin organisaatiossa onkin vain yksitoista. Tehtäväkentän monimuotoisuudesta aiheutuu se, että yksittäinen poliisiorganisaation työntekijä saattaa kohdata tiettyjä työtehtäviä todella harvoin, kun taas toiset työtehtävät toistuvat päivittäin.

Tämä on toiminnallinen opinnäytetyö, jonka produktina syntyi hakemisto Poliisiammattikorkeakoulussa vuosina 2014 – 2021 tehdyistä opinnäytetöistä, jotka voidaan luokitella oppaaksi, ohjeeksi, koulutusmateriaaliksi, muistioksi, tietopakettiksi, käsikirjaksi tai vastaavaksi toimintaa ohjaavaksi tuotteeksi.

Hakemiston aineisto on kerätty Poliisiammattikorkeakoulun sisäisestä Moodle-järjestelmästä, jossa on lueteltu kaikki Poliisiammattikorkeakoulussa AMK-aikana tehdyt opinnäytetyöt. Julkiset Poliisiammattikorkeakoulun opinnäytetyöt ovat kokonaisuudessaan saatavilla Theseus-järjestelmästä tai Poliisiammattikorkeakoulun kirjastosta.

Työssä tarkastellaan myös opinnäytetyötä osana ammattikorkeakoulutusta sekä työelämän kehittäjänä. Teoriapohjana on käytetty tutkimusta, korkeakoulutusta ja opinnäytetyötä käsittelevää kirjallisuutta. Työssä kuvataan tutkimuksesta syntyvä opinnäytetyön prosessi, kerrotaan opinnäytetyön muodoista sekä tarkastellaan toimintaa ohjaavaksi produktiksi tehdyn opinnäytetyön luonnetta.

Sivumäärä: 27 + 9

Tarkastuskuukausi ja vuosi: 4/2022

Avainsanat: opinnäytetyö, kehittämistyö, hakemisto, opas, ohje, poliisiammattikorkeakoulu, poliisi

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	2
1.1 Opinnäytetyön tavoite ja tausta	2
1.2 Käsitteet ja lyhenteet	3
2 TYÖN TOTEUTUS	4
2.1 Tutkimusmenetelmä	4
2.2 Aiheen valinta ja rajaus	4
2.3 Teoriapohja	5
3 OPINNÄYTETYÖ OSANA AMMATTIKORKEAKOULUTUSTA	7
3.1 Mikä on opinnäytetyö?	7
3.2 Yliopisto ja ammattikorkeakoulu	8
3.3 Poliisiammattikorkeakoulu	9
3.4 Opinnäytetyön historia	10
3.5 Tutkimusprosessi	12
3.6 Opinnäytetyön rakenne	13
3.7 Opinnäytetyön muodot	15
3.8 Opas tai ohje opinnäytetyönä	16
4 PRODUKTIN TOTEUTUS	19
4.1 Suunnittelu	19
4.2 Luokittelu	19
4.3 Arviointi	20
5 JOHTOPÄÄTÖKSET	23
5.1 Itsearviointi	24
LÄHTEET	26
LIITE 1	28

1 JOHDANTO

Poliisiammattikorkeakoulussa on tuotettu yli 1600 opinnäytetyötä siitä lähtien, kun poliisin peruskoulutus on ollut Suomessa korkeakoulutasoinen. Poliisiammattikorkeakoulun poliisin perustutkinto on muuttunut nykyiseen ammattikorkeakoulumuotoonsa vuonna 2014. Vuodesta 2014 lähtien opinnäytetöiden tuloksina on syntynyt useita oppaita ja ohjeita poliisityön eri osa-alueisiin sekä poliisityöhön liittyviin järjestelmiin, varusteisiin sekä toimintatapoihin.

Poliisityön luonne on hyvin monimuotoinen ja erilaisia toimenkuvia ja työtehtäviä on lukematon määrä, vaikka virallisia virkanimikkeitä poliisin organisaatiossa onkin vain yksitoista. Tehtäväkentän monimuotoisuudesta aiheutuu se, että yksittäinen poliisiorganisaation työntekijä saattaa kohdata tiettyjä työtehtäviä todella harvoin, kun taas toiset työtehtävät toistuvat päivittäin. Voidaan ajatella, että myös tämän takia Poliisiammattikorkeakoulussa on tuotettu valtava määrä oppaita erilaisiin työtehtäviin ja toimenpiteisiin. Yksittäisen poliisimiehen ei siis tarvitse välttämättä osata ulkoa jokaisen työtehtävän yksityiskohtia, sillä monet niistä on kirjoitettu oppaaksi esimerkiksi opinnäytetöinä.

1.1 Opinnäytetyön tavoite ja tausta

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on koota sekä luokitella Poliisiammattikorkeakoulun opinnäytetöitä koskevalle Moodle-alustalle kaikki opinnäytetyönä tehdyt oppaat ja ohjeet, jotta niitä on helppoa löytää ja päästä lukemaan. Oppaaksi tehty opinnäytetyö pääsee oikeuksiinsa vain silloin, kun poliisityötä tekevä henkilö oikeasti pääsee käsiksi tutkittuun tietoon. Helposti saatavilla olevat oppaat säästävät huomattavasti työaikaa, nostavat tehdyn työn laatua sekä edesauttavat poliisien ammattitaidon kasvua ja ylläpitoa yleisesti. Työn tavoitteena on siis toteuttaa käytännöllinen tapa löytää opinnäytetyönä tehtyjä oppaita ja ohjeita sellaisille, jotka tarvitsevat niitä työelämässä sekä sellaisille, jotka ovat kiinnostuneita itse tekemään oppaita tulevaisuudessa.

Nykymaailmassa tiedon määrä on harvemmin käytännön tekemisessä ratkaiseva ongelma, vaan ongelmaksi muodostuu analysoidun tiedon saatavuus ja tällaisen tiedon löytäminen. Siksi olisikin olennaista, että prosessoitu tieto löytyisi helposti. Tiedon analysointi ja käsittely voi olla alkumateriaalista huolimatta ensiluokkaista, mutta tieto menee täysin hukkaan, jos sitä ei kukaan koskaan tavoita. Tämä opinnäytetyö pyrkii osaltaan ratkaisemaan hyvän tiedon saatavuuden ongelmaa.

Tämän työn tavoitteena on myös analysoida itse opinnäytetyön luonnetta osaamisen rakentajana ammattikorkeakoulutuksessa. Analysointi edesauttaa ymmärtämään tiedon luotettavuuden ja laadun arvioimista, kun kyseessä on opinnäytetyö tai vastaava tuotos.

Työ toteutettiin toimeksiantona Poliisiammattikorkeakoululle. Poliisiammattikorkeakoululla nähtiin käytännön tarve hakemistolle, josta jo tuotetut oppaat löytyisivät. Hakemiston käyttäjiä voisivat olla

esimerkiksi käytännön työssä oppaita tai ohjeita tarvitsevat poliisimiehet tai sidosryhmäläiset, vastaavanlaista työtä suunnittelevat opiskelijat tai yleisesti aiheista kiinnostuneet henkilöt. Tämä työ pyrkii esittämään konkreettisen ratkaisun olemassa olevaan ongelmaan tiedon määrän ja sen saatavuuden suhteessa.

1.2 Käsitteet ja lyhenteet

Moodle: Moodle on ilmainen, avoimen lähdekoodin oppimisalusta eli virtuaalinen oppimisympäristö

Polamk: Poliisiammattikorkeakoulu

Theseus: Suomen ammattikorkeakoulujen opinnäytetöitä ja julkaisuja tallentava kokotekstitietokanta.

TKI: Tutkimus-, kehitys ja innovaatiotoiminta

CTRL + F: Windows-käyttöjärjestelmän hakuominaisuuden pikanäppäin

2 TYÖN TOTEUTUS

2.1 Tutkimusmenetelmä

Tämä työ on toiminnallinen opinnäytetyö, jonka produktina syntyi lajiteltu hakemisto suomenkielistä opas- tai ohjenuotoisista Poliisiammattikorkeakoulun opinnäytetöistä vuosilta 2014 – 2021. Työssä käytetty aineisto on kerätty Poliisiammattikorkeakoulun sisäisestä Moodle-järjestelmästä, johon on listattu kaikki tehdyt ja tekeillä olevat opinnäytetyöt vuodesta 2014 eteenpäin. Moodle on Martin Dougiamaksen alun perin vuonna 1999 kehittämä ilmainen avoimen lähdekoodin oppimisolusta. Moodlen tarkoituksena on tarjota työvälineitä sisällöntuottamiseen, sisällön jakamiseen sekä vuorovaikutukseen koulutusalailla. (Moodle 2011.)

Toiminnallisen opinnäytetyön tuloksena on jokin konkreettinen tuote. Tällaisia tuotteita voivat olla esimerkiksi kirja, ohjeistus, tietopaketti, portfolio, tapahtuma, esittely tai jokin muu konkreettinen tuotos. Tuotteiden laatuvaatimukset ja sisältö vaihtelevat alakohtaisesti, jolloin opinnäytetyön kirjoittajan tulee perehtyä oman ammattikorkeakoulunsa opinnäytetyöohjeisiin. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 51.) Tämä opinnäytetyö on tuotettu käyttäen Poliisiammattikorkeakoulun opinnäytetyöohjetta.

Lopullisessa hakemistossa käytetyt opinnäytetyöt, salassapitosäännöksistä riippuen, ovat kokonaisuudessaan olemassa Theseuksessa sekä Poliisiammattikorkeakoulun kirjastossa. Materiaalin soveltuvuutta hakemistoon analysoitiin katsomalla opinnäytetyön nimiä, niiden tiivistelmiä, raporttiosiota sekä tutkimusmenetelmiä ja tuotettuja tuotteita.

Tutkimusta tehtäessä tutkijalla on yleensä tutkimusongelma. Aiheen rajaamisen jälkeen tutkimuksen tekijän on etsittävä ratkaisua hänen tutkimusongelmaansa. Ratkaisua voidaan lähteä etsimään muodostamalla tutkittavasta ongelmasta tutkimuskysymyksiä. Vastaamalla näihin kysymyksiin saadaan siis ratkaisu tutkittavaan ongelmaan. (Kananen 2015, 55.) Tässä työssä tutkimusongelmana on opinnäytetöinä tehtyjen töiden materiaalin laajuus, sillä Poliisiammattikorkeakoulussa oppaita ja ohjeita tuotetaan vuosittain useita kymmeniä, ellei satoja. Tässä työssä tutkimusongelmasta on johdettu tutkimuskysymykset, jotka ovat: ”Mitä oppaita, ohjeita ja vastaavia tuotoksia Poliisiammattikorkeakoulussa on tuotettu opinnäytetöinä vuosina 2014 - 2021?” ja ”Miten kyseiset oppaat ja ohjeet olisi helposti löydettävissä?”.

2.2 Aiheen valinta ja rajaus

Työn aiheeksi valikoitui hakemisto tuotetuista opinnäytetöistä sen jälkeen, kun kirjoittajan alkupe-
räisesti suunnittelema työn aihe osoittautui sellaiseksi, jota ei voinut työstää loppuun. Aihe valikoitui

myös Polamkilta esitetyn toiveen johdosta, sillä tällaiselle työlle nähtiin tarvetta opinnäytetöistä vastaavien toimijoiden näkökulmasta. Opinnäytetyötä on kirjoittajan näkökulmasta helpompaa työstää, mikäli sen lopputuloksesta on välitöntä käytännön hyötyä. Työn toimeksianto ja tarkoituksenmukaisuus edesauttoivat aiheen valintaa ja motivoitumista huolimatta siitä, että kirjoittajan ensimmäisen opinnäytetyön suunnitelma menikin karille.

Aiheen valintaa vahvisti vielä se, että usein myös kirjoittajan omassa työharjoittelussa tuli vastaan käytännön tehtäviä, joiden tekemiseen ei ollut itsellä selkeää kuvaa, eikä saatavilla ollut välttämättä helposti sellaisia henkilöitä, jotka olisivat suoraan osanneet kertoa, että miten tilanne tai työtehtävä hoidetaan parhaalla mahdollisella tavalla. Omissa poliisiopinnoissani ja työharjoittelussa olen myös huomannut, että poliisi työ on hyvin erikoistumis painotteista, jolloin kukin ohjautuu omia kiinnostuksiaan vastaaviin tehtäviin. Silti silloin tällöin omasta erikoistumisesta huolimatta vastaan tulee sellaisia tehtäviä, joiden hoitamiseen tarvitaan yksityiskohtaista tietoa. Tähän vaatimukseen pyritään vastaamaan poliisitoiminnan oppailla.

Työ toteutettiin toimeksiantona, joten työn rajaus oli lähtökohtaisesti helppo toteuttaa. Toimeksianton mukaisesti työn aihe rajattiin kattamaan opinnäytetöistä sellaiset työt, jotka voidaan katsoa olevan ohjeita, oppaita, muistioita, tietopaketteja, toimintaohjeita, koulutusmateriaalia, käsikirjoja ja vastaavia.

2.3 Teoriapohja

Tämän työn teoriapohja rakentuu korkeakoulutusta sekä opinnäytetyötä käsittelevästä kirjallisuudesta, verkkojulkaisuista sekä luonnollisesti itse opinnäytetöistä. Teoriapohjan tavoitteena on antaa selkeä kuva siitä, mitä opinnäytetyöllä tarkoitetaan, miten opinnäytetyö rakentuu ja miksi opinnäytetöitä tehdään. Työssä käytetyn teoriapohjan tavoitteena on myös auttaa arvioimaan tehtyjen tutkimusten uskottavuutta ja käytännön sovellusarvoa.

Kirjallisuuden osalta työssä on käytetty materiaalia, joka valottaa toiminnallisen opinnäytetyön kehittymistä ammattikorkeakoulutuksen historiassa, määrittelee opinnäytetyön käsitettä sekä tuo esiin opinnäytetyön merkitystä työelämälle. Kirjallisuudesta on valittu etenkin sellaisia teoksia, jotka käsittelevät opinnäytetyön prosessia ja merkitystä ammattikorkeakoulun opetuksessa ja toteutuksessa, sekä sellaisia teoksia, jotka selkeyttävät opinnäytetyön tekemisen käytäntöjä.

Työssä on käytetty myös verkosta löytyviä väitöskirjoja, raportteja sekä tutkimuksia. Käytetyissä verkosta löytyvistä materiaaleista on pyritty löytämään tutkittua tietoa siitä, mikä on opinnäytetyön rooli asiantuntijuuden rakentajana korkeakoulutuksessa sekä löytämään erilaisia näkökulmia opinnäytetyön toteutukseen, tutkimukseen ja oppimiseen opinnäytetyöprosessissa.

Opinnäytetyöt, jota tässä työssä käsitellään ovat hyvin käytännönläheisiä töitä, jotka perustuvat työelämän ja poliisialan kehittämisen kysymyksiin. Työt ovat useimmiten vastauksia poliisin työn tekemisen ongelmiin, joita poliisina toimivat henkilöt ovat havainneet.

3 OPINNÄYTETYÖ OSANA AMMATTIKORKEAKOULUTUSTA

3.1 Mikä on opinnäytetyö?

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista (18.12.2014/1129) määrittelee ammattikorkeakouluopintoihin kuuluvaksi osaksi opintojen rakennetta opinnäytetyön. Opinnäytetyö on myös määritelty osaksi ylempää ammattikorkeakoulututkintoa.

Pro-gradu tutkielma tai vastaava normaaleja opintosuorituksia laajempi opinnäytetyö on miltei kaikkien korkeakoulututkintojen viimeinen vaihe tai opintokokonaisuus, huolimatta siitä onko kyseessä tieteellinen, taiteellinen vai ammatillinen tutkinto. Opinnäytetyön tekeminen korkeakoulutuksessa on vallitseva käytäntö, jonka yhdeksi syyksi voidaan ajatella oppilaan viimeistä arviointia monessa suhteessa. (Svinhufvud 2015, 15.)

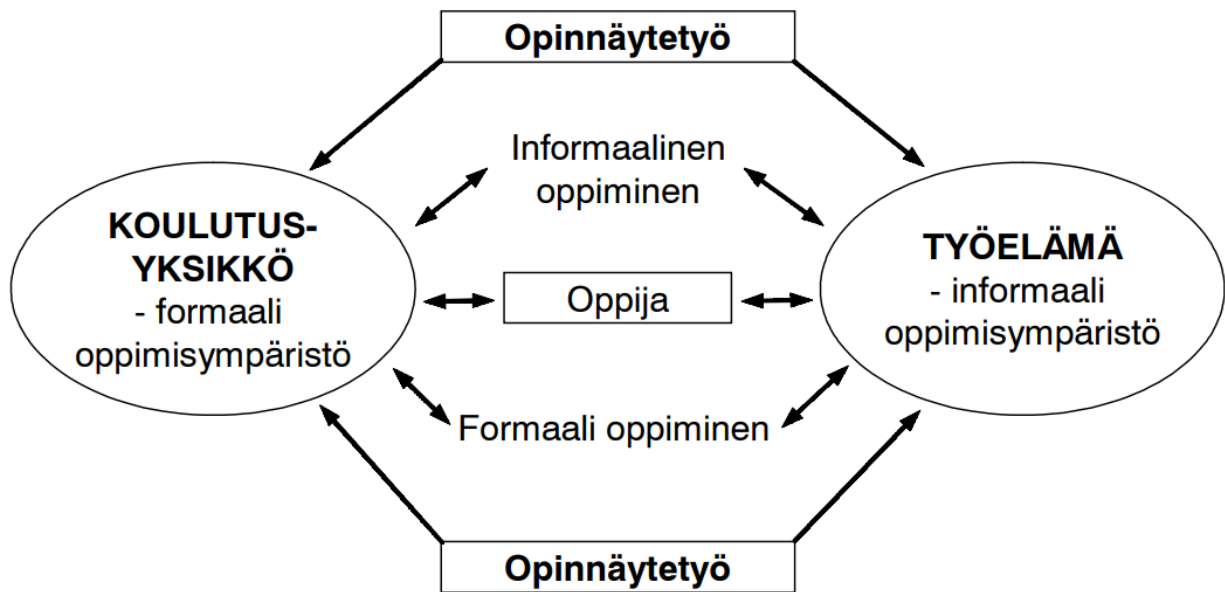
Rissanen (2003) sanoo, että ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden tarkoituksena on kehittää ja luoda uutta tietoa työelämän tarpeisiin sekä vastata ammatillisesta asiantuntijuudesta. Tutkijavalmiudet ovat myös korostuneessa asemassa nykyisen työelämän ammatitaitovaatimuksissa.

Voidaankin todeta, että sellainen työntekijä, joka ei pysty kehittämään omaa sekä organisaationsa toimintaa ei tuota lainkaan niin suurta lisäarvoa organisaatiollensa, kuin sellainen, jolla on hyvät toiminnan kehittämisvalmiudet sekä kyky tarkastella kaikkea kriittisesti ja analyttisesti, kuten tutkijan tyypillisesti kuuluu.

Frilander-Paavilaisen (2005) tutkimus opinnäytetyöstä asiantuntijuuden kehittäjänä ammattikorkeakoulussa osoittaa, että opinnäytetyö tuottaa asiantuntijuutta kahdella eri tasolla – yksilöllisellä sekä yhteisöllisellä. Yksilöllisellä asiantuntijuudella tutkimuksessa tarkoitetaan ongelmanratkaisukykyä, itseohjautuvuutta, hyvää itseilmaisua ja metataitoja. Yhteisöllinen asiantuntijuus taas viittaa yleisiin yhteistyötaitoihin sekä työelämää uudistaviin yhteistyötaitoihin.

Ammattikorkeakoulutuksen tavoitteena on tuottaa työelämään työntekijöitä, joilla on taito löytää tietoa ja tarkastella sitä kriittisesti. Olennaista on myös substanssiosaaminen sekä tiedon käsittelytaidot (Leinonen 2015, 57).

Tyypillisesti opinnäytetyön tekijän kannattaa valita sellainen aihe, joka häntä itseään kiinnostaa ja joka on toteutettavissa järkevästi ottaen huomioon tutkinnon laatuvaatimukset sekä opinnäytetyön tarkoituksenmukaisuuden alalla. Opinnäytetyötä suunniteltaessa on syytä tutustua aiempaan tutkimukseen oman aiheensa ympärillä. Jokaisella tieteenalalla ja oppilaitoksella on omat käytäntönsä ja opinnäytetyöohjeensa (Haikansalo & Korander 2022).

Kuvio 1. Informaalin ja formaalin oppimisympäristön vuorovaikutus ja oppiminen opinnäytetyössä (Frilander-Paavilainen 2005, 21.)

Kuvio kuvaa sitä, että opinnäytetyössä formaali koulutuslaitoksessa tapahtunut oppiminen kohtaa työelämässä tapahtuvan informaalin oppimisen. Jaosta huolimatta molemmissa sekä työelämässä, että koulutusyksikössä voi tapahtua toisilleen tyypillisempää oppimista. Opinnäytetyössä koulutuksessa saatu teoriapohjainen eli formaali oppiminen kohtaa työelämästä kumpuavan käytännön informaalin oppimisen. (Frilander-Paavilainen 2005, 21.)

Opinnäytetyössä ammattikorkeakoulun ja työelämän tutkimus- ja kehittämishankkeet kohtaavat tavalla, jossa opiskelijan oppiminen on keskiössä. Käytännön työharjoittelu ja koulussa opitut asiat muodostavat yhteisen kokonaisuuden ja samalla luodaan uutta tietoa ja osaamista. Opinnäytetyössä myös konkretisoituu ammattikorkeakoulutuksen pedagogiikka: työelämälähtöisyydestä syntyvää yhteisöllistä oppimista. (Leinonen 2021, 73.)

3.2 Yliopisto ja ammattikorkeakoulu

Vilka (2021, 16) kertoo, että nykymuotoinen ammatillinen korkeakoulutus eli ammattikorkeakoulujärjestelmä luotiin 1990-luvun alkupuolella. Järjestelmää muodostaessa opetusministeriö päätyi dualimalliin, jossa yliopisto sekä ammattikorkeakoulu ovat rinnakkaisina korkeakouluina. Molemmilla järjestelmillä on oma roolinsa yhteiskunnassa sekä työelämässä. Ammattikorkeakoulujärjestelmän yhdeksi toimintamuodoksi syntyi soveltava tutkimustoiminta. Yliopistojen rooli on taas edis-

tää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä ja taiteellista sivistystä. Yliopistojen tarkoitus on tuottaa tutkimukseen perustuvaa ylintä opetusta eri tieteenaloilta, kun taas ammattikorkeakoulujen tehtävänä on tuottaa ammatillisesti painottunutta opetusta sekä työelämän kehittämistä ja tutkimista.

Siinä missä yliopiston tehtävä on tuottaa tiedettä, ammattikorkeakoulun tehtävänä on tuottaa soveltavaa käytännön tutkimusta ja koulutusta työelämän kysyntään. Ammattikorkeakoulu vastaa keskeisesti uusien ammattitaitovaatimuksien täyttymisestä työelämässä, ammatillisen koulutuksen vetovoiman kehittämisestä sekä ammatillisen koulutuksen kansainvälisen rinnastettavuuden parantamisesta (Frilander-Paavilainen 2005, 1).

Nykyinen yhteiskunta perustuu entistä enemmän tietoon ja osaamiseen, joka luo tarpeen tutkimukselle sekä tutkimusosaamiselle. Tiedon välittämiseen sitä tarvitseville tarvitaan uusia keinoja ja tapoja. Kuten myös yliopistollinen perustutkimus tulee korostumaan tulevaisuudessa, soveltavan tutkimuksen sekä esimerkiksi tuotekehityksen ja ammatillisen asiantuntijuuden paikka tulee korostumaan yhteiskunnassa. Hyötyjä mitattaessa soveltavan tutkimuksen taloudellinen hyöty saattaa tulla esiin nopeammin kuin perustutkimuksen yhteiskunnallinen ja taloudellinen hyöty. (Rissanen 2003, 30.)

Yliopiston ja ammattikorkeakoulutuksen ero tiivistyykin siis niiden tuottaman osaamisen muotoon. Yliopistomaailmassa pyritään tuottamaan tutkittua tietoa, jonka pohjalta yhteiskuntaa voidaan kehittää laajemmalti. Ammattikorkeakoulu erikoistuu vastaamaan työelämän tarpeisiin ja kehittämään työelämää paikallisesti. Duaalimalli pyrkii täyttämään yhteiskunnan tieto- ja osaamisvaatimukset siten, että yhteiskunta pysyy jatkuvassa kehityksessä sekä käytännön osaamisen ja käytettävissä olevan tutkimustiedon avulla.

3.3 Poliisiammattikorkeakoulu

Poliisiammattikorkeakoulu on ainoa poliisitutkimukseen erikoistunut korkeakoulu. Polamk tuottaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä, jonka tarkoituksena on palvella poliisitoiminnan ja sisäisen turvallisuuden suunnittelua ja kehittämistä. Polamkissa tuotettua tutkittua tietoa hyödynnetään poliisien koulutuksessa. (Poliisiammattikorkeakoulu, luettu 20.3.2022)

Poliisiammattikorkeakoulu kertoo verkkosivuillaan, että Polamk julkaisee tutkimustietoa ja oppikirjoja, toimii aktiivisesti tutkimus-, kehitys-, ja innovaatiohankkeissa kansallisesti sekä kansainvälisesti. Poliisiammattikorkeakoulu julkaisee tutkittua tietoa ja oppikirjoja erityisesti poliisin ja sisäisen turvallisuuden aiheista.

Jokainen poliisin AMK-tasoisien perustutkinnon suorittaja tuottaa opintojensa aikana opinnäytetyön, joka on osa poliisialan tutkimusta ja kehitystä. Polamkissa tuotetut opinnäytetyöt löytyvät Theseus-palvelusta. Kuka tahansa Polamkin ulkopuolinen voi myös ehdottaa poliisiopiskelijoille opiskelija-projektina suoritettavia TKI-projekteja. Tällaisten projektien aiheita voi olla esimerkiksi kaupunkiympäristön turvallisuuden parantaminen, verkkosovellusten kehittäminen, vihapuheen torjunta tai sidosryhmätoimintaa tukeva projekti. (Poliisiammattikorkeakoulu, luettu 20.3.2022.)

Poliisiammattikorkeakoulu kertoo verkkosivuillaan olevan myös sitoutunut noudattamaan hyvää tieteellistä käytäntöä. Tutkimusta tehdään eettisesti kestävästi sekä tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeiden ja periaatteiden mukaan. Toimintaa kehitetään avoimen tieteen ja tutkimuksen periaatteiden mukaisesti.

Kuvio 2. Poliisiammattikorkeakoulun organisaatio.

”TKI-toiminnan osaamisalueelle on organisoitu tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta, maksullinen palveluliiketoiminta, kansainväliset asiat, projektihallinto, laadunhallinta sekä Poliisimuseo. TKI-henkilöstö osallistuu opetukseen.” (Poliisiammattikorkeakoulu, luettu 20.3.2022)

Kuviossa 2 näkyy, että TKI-toiminta on oma toimialueensa Poliisiammattikorkeakoulussa. Poliisiammattikorkeakoulu tuottaa siis poliisialan tutkimusta, kehittää sekä innovoi tavoitteena parempi poliisitoiminta, joka on jokaisen kansalaisen etu. Poliisiammattikorkeakoulun TKI-toiminta tukee myös suoraan poliisikoulutusta ja uusi tutkittu tieto on helposti sovellettavissa, sillä kaikki tapahtuu samojen aitojen sisäpuolella Poliisiammattikorkeakoulun alueella.

3.4 Opinnäytetyön historia

Opinnäytetöitä on tehty osana poliisin peruskoulutusta vuodesta 2014 lähtien, vaikka osa suomalaisista poliisikoulutusta muuttui nykyiseen ammattikorkeakoulumuotoonsa jo vuonna 1998, kun päällystutkinnosta tuli ylempi ammattikorkeakoulututkinto.

Ammattikorkeakoulutuksessa toteutettava opinnäytetyö on historialtaan suhteellisen uusi. Suomessa ammattikorkeakoulutusta on toteutettu alkaen vuodesta 1992 ja siitä asti jokaiseen ammattikorkeakoulututkintoon on kuulunut 10 – 20% opintojen kokonaiskestoista opintoviikoissa tai opintopisteissä mitattuna kestävä opinnäytetyö (Rissanen 2003, 13). Opinnäytetyö on siis historiansa alusta alkaen ollut kohtuullisen suuri osa ammattikorkeakoulututkintoa, mikä tuntuu myös loogiselta sen ollessa eräänlainen koulutuksen päättävä lopputyö.

Jonkinlainen lopputyö tai opinnäytetyö on ollut kansainvälisesti jo pitkään osa korkeakoulutusta. Opinnäytetyömuotoinen lopputyö mielletään usein tutkimustyöksi, kehittämishankkeeksi tai projektityöksi.

Historiallisesti ammattikorkeakoulun ja yliopiston välillä on erilaiset koulutusperinteet. Vilka (2021, 16) viittaa Kotilan (2004, 13–18) teokseen, jossa hän mainitsee ammattikoulutuksen perinteen juontavan mestari–kisälli-suhteesta, jossa mestari kasvattaa kisällinsä ammatillisesti.

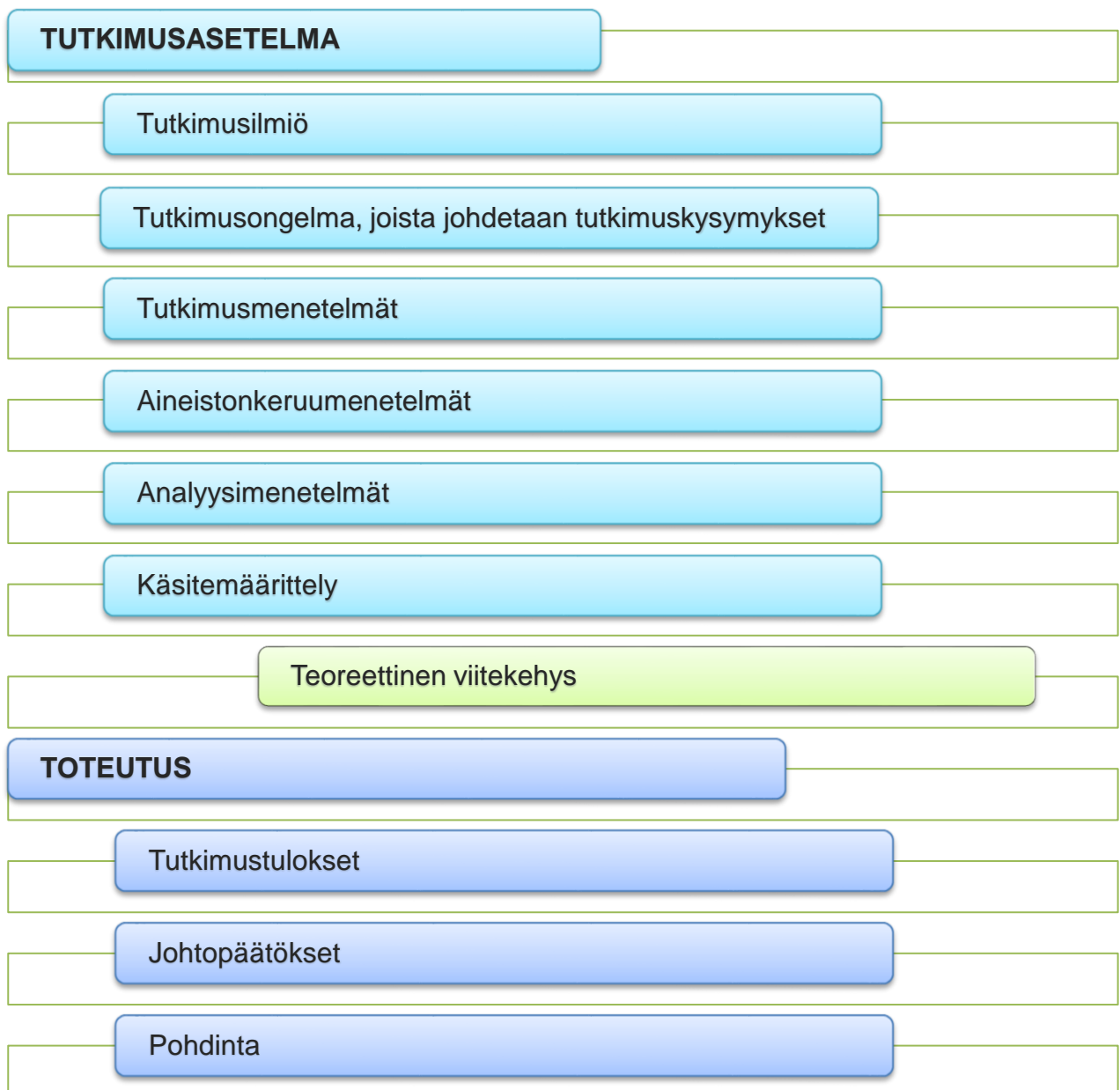
Opinnäytetyön voidaan siis katsoa olevan myös osa ammatillista perinnettä, jossa oppilaitos, eli mestari, haluaa nähdä oppilaan, eli kisällin osaamisen tason lopullisessa konkreettisessa muodossa. Koska ammattikorkeakoulutus perustuu käytännön tutkimukseen ja soveltamiseen, opinnäytetyö on myös oppimistapahtuma itsessään. Opinnäytetyössä opiskelija oppii projektityön hallintaa, tieteellisiä kirjoitustaitoja sekä muita taitoja, joita opiskelija voi hyödyntää työelämässä (Svinhufvud, 2014, 16).

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö on luonteeltaan kehittämistyö. Yhteiskunta ja työelämä on havainnut tarpeen etenkin taloudellisesta näkökulmasta jatkuvalla kehityksellä ja innovaatiolle. Ojasalo ym. (2015, 11) toteavat, että kehittämistoiminta liittyy tavalla tai toisella jokaisen toimintaan ja tehtävään yrityksissä ja organisaatioissa. Kehittämistoiminnalla pyritään luomaan uusia toimintatapoja, palveluita ja tuotteita. Jatkuva kehitys on nähty liiketoiminnan menestyksen edellytyksenä, ja opinnäytetyö on muodostunut yhdeksi osaksi jatkuvan kehityksen koneistoon.

Opinnäytetyö on kuitenkin osa korkeakoulutusta, ja voidaan ajatella, että koko koulutusjärjestelmällä pitäisi olla yksi kirkas tavoite: oppiminen. Opinnäytetyötä tehdessä opiskelija oppii asioita tutkimusaiheestaan, tutkimuksen tekemisestä, projektityöstä ja ennen kaikkea omasta alastaan (Svinhufvud 2014, 17). Opinnäytetyö onkin iso opintokokonaisuus monessa oppilaitoksessa jo pelkästään opintopisteissä mitattuna, mutta myös oppimistapahtumana.

3.5 Tutkimusprosessi

Tutkimusprosessissa pyritään ymmärtämään jotakin ilmiötä. Ilmiö voi olla uusi eikä sitä osata selittää, jolloin tarvitaan tutkimusta. Ilmiö saattaa olla ongelma tai mikäli se ei ole, tutkija kääntää ilmiön ongelman muotoon. Ongelman luonne täsmentyy aiheeseen perehtymisen myötä sekä tarkastelemalla aiempia tutkimuksia aiheesta. Monesti ilmiöt voivat olla laajoja, jolloin tarvitaan tutkimuksen rajausta. (Kananen 2015, 19–20.)

Kuvio 3. Tutkimusprosessi (mukailtu Kananen 2015, 21.)

Tutkimusprosessia voidaan kuvata monella eri kuviolla, mutta kuvio 3 auttaa ymmärtämään myöhemmin tässä työssä olevaa opinnäytetyön rakennetta, joka juontuu tutkimusprosessista.

Vilka (2021, 56) taas jakaa tutkimusprosessin viiteen osaan, jotka ovat: ideataso, sitoutuminen, toteuttaminen, kirjoittaminen ja tiedottaminen. Vaiheet saattavat tutkimuksen edetessä hakea paikkaansa, mutta kahden ensimmäisen vaiheen aikana tehdään tutkimukselle olennaiset ratkaisut. Toteuttamisvaiheessa saatetaan joutua vielä uudelleen arvioimaan ja tarkentamaan prosessin alussa tehtyjä ratkaisuja. Tutkimuksen edetessä saattaa tulla vastaan sellaisia seikkoja, jotka on otettava huomioon tutkimuksessa, vaikka alkuperäisessä suunnitelmassa niitä ei osattu odottaa. Näistä eri prosessikuvauksista voidaan päätellä, että tutkimuksen tekemiselle ei ole yhtä oikeaa prosessikaavioita, mutta tutkimuksen tulisi noudattaa avoimen tieteen periaatteita tutkimuksen uskottavuuden ja eettisyyden turvaamiseksi.

3.6 Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyön tyypillinen rakenne juontaa tutkimusprosessista, jossa tutkija etenee läpi tutkimuksen vaiheet. Opinnäytetyö on raportti siitä mitä tutkitaan, miten ja miksi tutkimusprosessi toteutettiin vaihe vaiheelta. Rakenteesta on syntynyt yleinen malli, jota sanotaan tieteellisen tutkimuksen rakenteeksi. (Kananen 2015, 21.)

Kuvio 4. Opinnäytetyön rakenne (mukailtu Kananen 2015, 21.)

Standardisoidun rakenteen tarkoituksena on tehdä selväksi lukijalle se, miten hän löytää työstä ne kohdat, joiden perusteella tieteellisiä julkaisuja yleensä arvioidaan. Rakenteen tavoitteena on myös varmistaa, että työstä löytyy tieteelliselle raportoinnille olennaiset osat pakottamalla kirjoittajan tarkastelemaan niitä tekijöitä, joilla saavutetaan tutkimustulosten luotettavuus. (Kananen 2015, 25.)

Kuviossa 4 esitetty rakenne ei ole ainoa tapa toteuttaa tutkimus- tai kehittämistyötä, mutta koska rakenne juontaa muotonsa tutkimusprosessin kulusta, on sen käyttö uskottavuuden ja tieteellisen tutkimuksen periaatteiden noudattamiseksi suotavaa. Useimmat oppilaitokset kuten myös Poliisi-ammattikorkeakoulu vaativat vastaavan rakenteen käyttöä edellä mainituista syistä.

3.7 Opinnäytetyön muodot

Opinnäytetyön tai lopputyön muoto voi olla monenlainen. Hakala (2004, 21) kuvailee, että opinnäytetyöt voivat olla kärjistäen tutkimustyyppisiä opinnäytteitä tai kehittämistöitä. Tutkimustyyppisiä opinnäytetöitä ovat kysely- ja haastattelututkimukset. Kehittämistöihin taas kuuluu monenlaisia hankkeita, joiden toteuttamiseen ammattikorkeakoulutus tähtää. Kehittämistyön tuloksena syntyy kuitenkin usein jonkinlainen tuote, joka voi olla muodoltaan lukemattomia eri asioita.

Opinnäytetyön lähtökohtana on kuitenkin jonkinlainen tutkimus tai kehittäminen. Eri opinnäytetyön teoriakirjallisuuden lähteet saattavat kuvailla opinnäytetyön muotoja hieman eri tavalla. Esimerkiksi Salonen (2013, 7) jakaa opinnäytetyöt kahteen kategoriaan: toiminnalliseen ja tutkimukselliseen. Kirjallisuus on kuitenkin yhteneväinen pääpiirteiden osalta, joihin opinnäytetyö jaetaan. Tiivistettynä voidaan siis todeta, että toinen kategoria on tutkimustyötä ja toinen on kehittämistyötä. Töiden muodot näiden kategorioiden sisällä ovat hyvin laajat.

Näiden kahden toteutusmuodon ulkopuolelle jää kuitenkin vaihtoehtoja, miten toteuttaa opinnäytetyö. Yksi tällainen vaihtoehto on portfoliomuotoinen opinnäytetyö, joka on tyypillisempi taiteen ja kulttuurin aloilla. Poliisiammattikorkeakoulussa yleisimmät toteutusmuodot opinnäytetyölle ovat kuitenkin toiminnallinen ja tutkimuksellinen.

Vilka (2021, 17) esittelee kolme tapaa tehdä tutkimuksellista opinnäytetyötä. Näitä ovat laadullinen tutkimus, määrällinen tutkimus ja taiteellinen tutkimus. Määrällistä ja laadullista tutkimusta tehdään universaalisti eri aloilla, kun taas taiteellista tutkimusta tehdään lähtökohtaisesti taide- ja kulttuurialoilla.

Aiemmin mainituista tutkimuksen luonteista puhutaan myös eri termein. Laadullisesta tutkimuksesta käytetään myös sanaa kvalitatiivinen tutkimus (engl. qualitative research), määrällisestä sanaa kvantitatiivinen tutkimus (engl. quantitative research). Sanoista itsestään voidaan jo päätellä hieman niiden tarkoitusta. Tutkimusmenetelmät eroavat toisistaan siinä, miten tutkimuksessa käytetty tieto kerätään.

Määrällisen tutkimuksen tiedonkeruumuotoja ovat kyselylomake, systemaattinen havainnointi tai rekisterien ja tilastojen käyttö (Vilka 2021, 94). Määrällinen tutkimus pyrkii siis keräämään dataa, josta se tekee johtopäätöksensä.

Laadullinen tutkimus taas tarkastelee asioiden merkityksiä. Tällaisen tiedonkeruun tavoitteena ovat ihmisten luomat kuvaukset heidän kokemastaan todellisuudesta. Laadullisella tutkimusmenetelmällä ei välttämättä pyritä löytämään totuutta tai tosiasioita, vaan tavoitteena on näyttää jokin asia

ihmisen toiminnasta tai ympäristöstä olemassa olevaksi, jota olisi muuten vaikea havainnoida. (Vilkkä 2021, 120.)

Määrällisen ja laadullisen tutkimuksen eroista ja luonteesta on olemassa paljon kirjallisuutta, mutta tässä opinnäytetyössä ei pyritä avaamaan niitä tarkemmin, sillä ne on paremmin selitetty useassa tutkimuskirjallisuuden teoksessa, jota on käytetty myös esimerkiksi tämänkin työn lähteinä.

Toiminnallisessa opinnäytetyössä tai kehittämistyössä pyritään ratkaisemaan käytännöstä syntyneitä ongelmia tai päivittämään olemassa olevia käytäntöjä niiden tehostamiseksi. Kehittämistyö voi saada alkunsa organisaation tarpeista tai halusta saada aikaan muutoksia (Ojasalo ym. 2015, 19). Esimerkiksi tämän opinnäytetyön tavoitteena on helpottaa tiedon löytämistä laajasta alkumateriaalista. Siksi tämän opinnäytetyön voidaan sanoa olevan kehittämistyö eli toiminnallinen opinnäytetyö. Olennaista kehittämistyössä on sen käytännöllisyys, kun taas tyypillisen tutkimuksellisen työn tuloksilla ei välttämättä ole etukäteen tiedossa olevaa käytännön sovellusta. Molemmissa on kuitenkin tavoitteena uuden tiedon tuottaminen (Ojasalo ym. 2015, 19).

3.8 Opas tai ohje opinnäytetyönä

Poliisikoulutuksen käytännönläheinen luonne on todennäköinen syy sille, että useat valmistuvat poliisit päätyvät tuottamaan lopputyönään opasluonteisen opinnäytetyön. Oppaaksi tehty toiminnallinen opinnäytetyö yrittää vastata siihen kysymykseen, miten jokin asia käytännössä tehdään tai toteutetaan.

Salonen (2013, 25) kertoo kehittämishankkeen osien suhteesta siten, että opinnäytetyön kokonaisuus rakentuu raporttiosasta sekä mahdollisesta tuotoksesta. Raporttiosa on kirjallinen esitys lopullisesta tuotteesta ja sen syntyvaiheista. Tuotos on taas erillinen itsenäinen tuoteosa, jonka syntymistä kuvataan raporttiosassa. Tuote on niin sanotusti opinnäytetyössä tehdyn työn hedelmä. Tuotteen tavoitteena on luoda jotain kokonaan uutta tai kehittää jotakin olemassa olevaa. Tuotos voi olla opinnäytetyöraportin lopussa, tai se voi olla kokonaan erillinen liite.

Opas tai ohje opinnäytetyönä on luonteeltaan toiminnallinen opinnäytetyö, jonka kehittämistutkimuksen tuotteena eli produktina syntyy aiheesta vastaava opas. Oppaan, ohjeen, koulutusmateriaalin tai vastaavan tuottamisen tavoitteena on siis kehittää poliisitoimintaa ja lisätä tai vähintään ylläpitää henkilöstön osaamista. Poliisiammattikorkeakoulussa opinnäytetyönä tehdyt oppaat, jotka käsittelevät poliisin valtakunnallisia järjestelmiä tai voimankäyttöä on kuitenkin ennen julkaisua toimittava Poliisihallitukseen tarkastusta ja hyväksymistä varten (Haikansalo & Korander, 2022).

Toiminnallisen opinnäytetyön raportoinnista ilmenevä tutkimuksellisuus on vain osa työprosessin dokumentointia. Olennainen osa toiminnallista työtä on työstä syntynyt produkti eli tuotos. Toiminnallisessa opinnäytetyössä olennaista on raportoinnin ja produktin kokonaisuus ja osien summa. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 83.)

Poliisin ammatin fyysisen läsnäolon korvaamattomuus on osoittautunut etenkin koronapandemian aikana. Monilla aloilla on voitu siirtää valtaosa toiminnasta etätyöskentelyyn ja toimimaan verkon välityksellä, mutta poliisin ammatin luonteen takia monia työtehtäviä ei voi hoitaa etänä. Poliisin ammatti on jopa poikkeavan käytännönläheinen tässä suhteessa, sillä suurin osa työstä on sidottu todelliseen maailmaan teillä, kaduilla, kaupungeissa ja siellä missä ihmiset normaalisti ovat. Tämä vaikuttaa varmasti osaltaan siihen, minkä takia Poliisiammattikorkeakoulun opinnäytetöistäkin suuri osa on erittäin käytännönläheisiä kehittämistöitä, jotka pyrkivät opastamaan tai ohjeistamaan poliisin työn tekemistä. Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijamateriaali profiloituu varmasti konkreettisesti arvostavammaksi ihmistyyppiä, jos verrataan vaikka tyypilliseen yliopisto-opiskelijaan.

Kuva 1-4. Esimerkkejä opinnäytetyönä tehdyistä oppaista.

(Kuva 1: Tony Johansson & Niilo Nieminen 2017. Kuva 2: Tuomas Räsänen 2021. Kuva 3: Tiina Palomäki & Aleksis Laaksonen 2019. Kuva 4: Antti Meriluoto & Tomi Saarinen 2021.)

4 PRODUKTIN TOTEUTUS

4.1 Suunnittelu

Työ toteutettiin sisältämään kirjoitushetkellä maaliskuussa 2022 kaikki ennen vuodenvaihdetta 2021 – 2022 julkaistut suomenkieliset opinnäytetyöt, jotka on kirjoitettu oppaaksi, ohjeeksi, tietopaketti tai muistioksi. Kaikki vuosina 2014 – 2021 valmistuneet opinnäytetyöt löytyvät joko Theseuksesta tai Poliisiammattikorkeakoulun kirjastosta, mutta salassapitosäädösten takia osa töistä voi olla joko osittain tai kokonaan salassa pidettäviä. Tämän työn luokittelussa ei oteta kantaa siihen, onko opinnäytetyönä syntyneen lopullisen tuotteen sisältö julkista vai salassa pidettävää. Hakemisto on lähtökohtaisesti suunnattu poliisin henkilöstölle, jolloin tietoon pääsevät niihin valtuutetut käsiksi salassapitosäännösten mukaisesti. Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (21.5.1999/621) pykälässä 24 kohdassa viisi todetaan, että poliisin ja muiden esitutkintaviranomaisten taktiset ja tekniset menetelmät ovat salassa pidettäviä, mikäli tiedon antaminen vaarantaisi rikosten ehkäisemistä ja selvittämistä tai yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämistä.

Hakemiston tarkoituksena on olla mahdollisimman selkeä ja helppokäyttöinen. Hakemiston on tarkoitus myös olla sellaisessa muodossa, että se on helposti siirrettävissä eri sovelluksiin kuten esimerkiksi Microsoft Word tai Excel, kuin myös verkkopohjaisiin alustoihin kuten Moodleen.

Elektroninen hakemisto helpottaa hakemiston käyttöä huomattavasti, sillä suurin osa ohjelmistoista ja selaimista pitää sisällään itsessään avainsanahakuominaisuuden sekä lisäksi ne tukevat hakuominaisuuksia kuten "Ctrl + F". Kategorioita voi selata luonnollisesti myös manuaalisesti aihepiireittäin, mikäli osuvaa hakusanaa ei ole syystä tai toisesta käytössä.

Tässä työssä oppaalla tarkoitetaan sellaista opinnäytetyötä, jonka voidaan katsoa olevan jotakin seuraavista: ohje, opas, muistio, tietopaketti, toimintaohje, koulutusmateriaali, käsikirja tai vastaava. Valtaosa töistä on siis tuotettu toiminnallisena opinnäytetyönä, jonka tuotteena on syntynyt opasta vastaava tuotos. Joukossa on myös sellaisia töitä, joiden lopputuloksena ei ole välttämättä syntynyt produktia, vaan opastava tieto on saatavilla työn raportiosassa, mutta niiden voidaan katsoa kuuluvan yllä mainittuihin ryhmiin.

4.2 Luokittelu

Tässä työssä käytetyn aineiston työt on luokiteltu kolmeen kymmeneen kategoriaan, joiden tarkoituksena on helpottaa lukijaa kiinnostavan oppaan löytämistä. Työssä käytetty alkuperäinen kategoriarajako oli olemassa Polamkin Moodle-alustalla, jossa on lueteltuna kaikki opinnäytetyöt, jotka on tehty vuoden 2014 jälkeen. Alkuperäistä luetteloa aineistosta ylläpitää tämän työn kirjoitushetkellä Poliisiammattikorkeakoulun suomen kielen ja viestinnän lehtori Anu Haikansalo.

Osassa kategorioista ei ole lainkaan oppaaksi tehtyä opinnäytetyötä, mutta kategoria on silti mainittu hakemiston listauksessa, sillä on mahdollista, että tulevaisuudessa myös tällaisiin kategorioihin tuotetaan oppaita. Hakemistossa käytetyt kolmekymmentä kategoriaa ovat:

1. Eläimet & metsästys
2. Ennalta estävä turvallisuustyö
3. Ensiapu ja työturvallisuus
4. Fyysinen toimintakyky
5. Hallinto & johtaminen
6. Kenttätoiminta
7. Koulutus & rekrytointi
8. Kuolema
9. Kuulustelu, puhuttaminen & taktinen neuvottelu
10. Lapset, nuoret ja perhe sekä lähisuhdeväkivalta
11. Liikenne & ajoneuvot
12. Lupahallinto
13. Pakkokeinot
14. Poliisikoiratoiminta
15. Poliisin järjestelmät ja työvälineet (mm. aseet)
16. Poliisityö & perehdyttäminen
17. Psykologia
18. Psyykkinen toimintakyky & työssäjaksaminen
19. Päihteet
20. Rikosilmiöt & toimintaympäristö
21. Rikosprosessi & oikeustiede
22. Sekalaiset
23. Sidosryhmä- ja viranomaisyhteistyö & turvallisuussuunnittelu
24. Tekninen tutkinta
25. Terrorismi ja ääriliikkeet
26. Tietoverkot, kyberrikollisuus & sosiaalinen media
27. Tutkinta
28. Ulkomaalaisasiat & kunniaväkivalta
29. Viestintä & vuorovaikutus
30. Väkivaltatilanteet & voimankäyttö

4.3 Arviointi

Luokittelun tekeminen aloitettiin listalta, jossa oli kaikki Poliisiammattikorkeakoulussa tehdyt opinnäytetyöt vuosilta 2014 – 2022. Listalla oli työn toteutushetkellä 1626 kappaletta opinnäytetöitä, joista osa oli edelleen tekeillä olevia tai alustavia aiheita. Tässä työssä oli tarkoituksena löytää listalta sellaiset opinnäytetyöt, joiden voidaan ajatella olevan oppaita, ohjeita tai niitä vastaavia tuoksia. Pelkästään hakemalla Theseuksesta Poliisiammattikorkeakoulun julkaisuista hakusanalla ”opas”, tulee tulokseksi 590 työtä, joskin kaikki näistä eivät vastaa tälle hakemistolle asetettuja kriteereitä.

Konkreettinen työ hakemiston luomiseksi jakautui kolmeen vaiheeseen. Opinnäytetyön aiheesta ja laadusta riippuen on tärkeää kertoa konkreettisesti, miten työssä käytetty tieto on hankittu ja miten

työn käytännön toteutus on tapahtunut (Vilka & Airaksinen 2003). Tämän työn produktin arvioimiseksi on hyvä ymmärtää seuraavat vaiheet, joita työn toteuttamisessa on käytetty.

Ensimmäisessä vaiheessa opinnäytetöitä analysoitiin otsikon perusteella. Ne työt, josta jo otsikosta käy suoraan ilmi niiden olevan oppaita, ohjeita tai vastaavia luokiteltiin aiemmin mainittuihin kolmeen kymmeneen kategoriaan. Samassa vaiheessa joukosta poistettiin myöhemmin kuin 2021 valmistuneet opinnäytetyöt.

Toisessa vaiheessa aineistosta kerättiin sellaisia opinnäytetöitä, joiden tuloksena on todennäköisesti syntynyt jonkinlaista ohjetta vastaavaa sisältöä, mutta joka ei käy suoraan otsikosta ilmi. Tämä osa toteutettiin käymällä läpi opinnäytetöiden tiivistelmiä Theseus-alustalla sekä Poliisiammattikorkeakoulun kirjastossa. Mikäli tiivistelmässä on mainittu, että työssä on syntynyt produkti tai tiivistelmässä mainitaan, että työn tuloksena on syntynyt jonkinlainen ohjeistus tai opas, työt lisättiin sille kuuluvaan kategoriaan.

Kolmannessa vaiheessa selvitettiin vielä käymällä läpi yksittäisiä töitä, joiden otsikosta tai tiivistelmästä ei voida suoraan päätellä, onko töiden raporttisisällössä myös sellaista materiaalia, joka voitaisiin määritellä tämän opinnäytetyön mukaiseksi ohjeeksi. Useassa eri aineiston työssä oli tällaista sisältöä, joten myös ne on laskettu luokitteluun mukaan ohjeeksi. Vaikka tällaisten töiden varsinainen tulos ei ollutkaan opasmuotoinen produkti, niissä on tietoa hyvin vastaavassa muodossa. Töissä on myös muotoilueroja, sillä osassa töissä produkti on suoraan raporttiosan liitteenä, kun taas osassa töissä produkti on liitetty erilliseksi liitetiedostoksi Theseukseen.

Jokaisella aineiston työllä on vain yksi kategoria, eli mikäli työ liittyy useampaan aihealueeseen, hakemiston käyttäjän on syytä tarkastella useasta eri kategoriasta, johon työ voisi liittyä. Tämän tarkoituksena on vähentää toistoa hakemistossa ja täten säilyttää hakemisto mahdollisimman tiiviinä, sillä aineisto on jo nykyisellään laaja ja tulee tulevaisuudessa vielä kasvamaan. Esimerkiksi kategoriassa ”27. Tutkinta” on useita töitä, jotka saattaisivat sopia useampaan eri kategoriaan.

Hakemistosta saattaa puuttua töitä, joita joku toinen katsoisi kuuluvan oppaiden kategorioihin. Tätä selittää inhimillinen erehtyminen, mikäli joku työ on jäänyt aineistoa tutkiessa puuttumaan lopulliselta listalta. Läpikäytävää materiaalia oli aineistossa huomattavan paljon, jolloin erehdyksen riski luonnollisesti kasvaa. On myös mahdollista, että asiaa uudelleen analysoivalla tutkijalla olisi eri näkökulma siihen, millainen työ loppujen lopuksi on opas tai ohje. Näistä seikoista on hyvä olla tietoinen vertaillaessaan Poliisiammattikorkeakoulun opinnäytetöitä ja tämän työn produktia.

Hakemiston alustava vastaanotto Poliisiammattikorkeakoululla oli hyvin positiivinen. Polamkissa oltiin tyytyväisiä siihen, että hakemisto saadaan käyttöön. Työ vastasi myös tilaajan odotuksia teoriapohjaltaan sekä sovellettavuudeltaan. Myös kirjoittaja voi olla tyytyväinen, sillä työ sai positiivisen vastaanoton sekä sille löytyi välitön käytännön hyöty, jota työllä lähdettiin tavoittelemaan.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

Aineistoa analysoitaessa nousi esiin seikkoja, joita on syytä ottaa huomioon hakemistoa käyttäessä ja arvioitaessa. Monet opinnäytetyönä tehdyistä töistä on tehty toimeksiantoina tai kehittämistöinä paikkakuntakohtaisiksi, jolloin niiden käytettävyys on tekovaiheessa täsmennetty tietyille alueelle, kuten tiettyyn poliisilaitokseen. Oppaiden sisältö on todennäköisesti silti yleishyödyllistä muuallakin, joten työt löytyvät hakemistosta. Poliisin tuottamat palvelut on pyritty pitämään mahdollisen yhtenäisenä ympäri Suomea, joten paikallisistakin ohjeista on tästä syystä todennäköisesti hyötyä muuallakin, kuin työn alkuperäisessä kohdepaikassa.

Yleisesti opinnäytetöistä, jotka ovat tehty oppaaksi voisi todeta, että ne ovat pyritty toteuttamaan hyvin ytimekkäiksi. Poliisialalla työskennelleet ja opiskelleet kirjoittajat ovat varmasti itsekkin huanneet, että informaatio on syytä saada esiin lyhyesti, jotta oppaiden käyttäjät jaksavat lukea niitä ja myös siksi, että täsmällinen tieto, jota etsitään, on helposti löydettävissä. Monet töistä ovat myös hyvin visuaalisia, eli tiedon siirtymistä lukijalle on pyritty korostamaan kuvallisin ohjein sekä selkein taulukoin. Laadultaan oppaat ovat luonnollisesti vaihtelevia, sillä töiden tekijät ovat työskennelleet erilaisilla motivaatioilla sekä tarkoituksilla.

Kategorioissa olevien töiden määrä kertoo kenties myös aihealueen sovellettavuudesta opasmuotoiselle työlle sekä myös siitä, millaiset aihealueet ovat kiinnostavia poliisiopiskelijalle. Oppaita on syntynyt selvästi eniten kategorioihin kuten kenttätoiminta, tutkinta, koulutus, sidosryhmätoiminta sekä liikenne. Toisaalta näistä kategorioista voidaan päätellä, että toimintaa niiden sisällä voidaan kenties helpommin ohjeistaa käytännönläheisillä ja ytimekkäillä oppailla, joka osaltaan selittää töiden määrää näissä kategorioissa. Opasmuotoinen työ on kenties heikommin sovellettavissa esimerkiksi terrorismiin ja ääriliikkeisiin liittyvässä työssä, josta johtuu kyseisen kategorian tyhjyys tois-
taiseksi.

Luokittelua tehtäessä aineisto luokiteltiin samoihin kategorioihin, joihin kaikki Poliisiammattikorkeakoulussa tehdyt opinnäytetyöt on luokiteltu nykyisessä Moodle-alustassa. Luokittelun pohjana käytettiin samaa kategoriajakoa sen vuoksi, että opas- tai ohjehakemistoa olisi helppo päivittää saman henkilön toimesta, joka päivittää myös koko opinnäytetyölistausta. Tällä tavoitellaan sitä, että opashakemisto pysyy ajankohtaisena myös tulevana vuosina.

Oppaiden sekä ohjeiden sisällöt ovat joissain tapauksissa salassa pidettäviä, koska monet niistä käyvät läpi poliisitaktiikkaa ja siihen rinnastettavia aiheita. Hakemisto sisältää kuitenkin myös ne työt, joiden lopputuloksena on osittain tai kokonaan salassa pidettävää tietoa, sillä valtuutetut henkilöt poliisihallinnosta voivat silti päästä käsiksi tarvitsemaansa tietoon hakemiston kautta. Väittäisin silti, että valtaosa töistä on kuitenkin kokonaisuudessaan julkisia.

Osassa töistä on mainittu tai kerätty erilaisia yhteystietoja paikallisiin toimijoihin, joiden kanssa poliisi työskentelee. Tällaiset töistä löytyvät yhteystiedot ovat tietysti alttiita vanhenemiselle, joten oppaita käytettäessä on otettava huomioon niiden ajankohtaisuus juurikin esimerkiksi yhteystietojen ja vastaavien osalta. Osassa töistä, jossa käsitellään poliisitaktiikkaa tai lainsäädäntöä, on myös olennaista niiden ajankohtaisuus. Poliisitaktiikkaa muutetaan jatkuvasti maailmalla ja Suomessa tapahtuvien tapahtumien ja teknologisten kehitysten johdosta, jolloin aiemmat taktiset ja tekniset ohjeet saattavat vanhentua nopeastikin. Lainsäädäntö on myös jatkuvassa muutoksessa, jolloin poliisialalla tuotetut lainsäädäntöä koskevat työt tai ainakin osa niiden sisältämästä tiedosta tai analyysistä saattaa vanhentua.

Työn lopullinen hyödyllisyys ja käyttöaste ei todennäköisesti tule kirjoittajalle itselleen koskaan varmuudella selväksi, mutta työ antaa kuitenkin hyvän pohjan ja mahdollisuuden löytää tietoa helpommin sellaista etsivälle. Toivottavaa tietysti olisi, että työn tuotoksen päivitystä jatketaan myöhemminkin, jolloin työn tuottama lisäarvo voi säilyä pitkäänkin. Työn valmistumishetkellä hakemistossa oli 216 opinnäytetyötä.

5.1 Itsearviointi

Kuvailisin tätä työtä oppimiskokemuksena sellaiseksi, mitä opinnäytetyöstä kirjoitetussa teoriassa sen tavoitteeksi asetetaan. Prosessin aikana osaamiseni vahvistui monesta eri näkökulmasta: opin yhdistämään tieteellistä tietoa erilaisista lähteistä sekä vertailemaan niitä. Opin soveltamaan käytäntöön sellaisia teorian tiedon asioita, joita tarvitsen poliisin ammatissa myös tulevaisuudessa. Hakemistoa itsessään tehdessä tulin läpikäyneeksi vähintään otsikkotasolla jokaisen opinnäytetyön, joka on tehty vuoden 2014 jälkeen. Koen, että tämän avulla olen kohtalaisen hyvin perillä, millaista tietoa myös aiemmat kollegani ovat tuottaneet koulutuksessa. Koska oma työni koski Poliisiammattikorkeakoulussa tuotettuja oppaita, tiedän itse nyt varsin hyvin, mistä löytää tarvitsemani tietoa tulevaisuudessakin.

Tämä oli elämäni toinen opinnäytetyö, mutta prosessina se oli hyvin erilainen aiempaan. Aiempaa opinnäytetyötä työstäessä ei minulla ollut juurikaan ymmärrystä opinnäytetyön luonteesta laajemmin, vaan sen tuntui osittain hieman selviytymistäistelulta. Tämän työn kirjoitusvaiheessa moni sellainen asia, joka jäi aiemmin epäselväksi, konkretisoitui ja kristallisoitui. Uskon, että nämä asiat osaltaan rakentavat ammattitaitoani sekä mahdollisuuksiani pärjätä työelämän haasteissa.

Jouduin toteuttamaan työni normaalia nopeammalla aikataululla, mutta olen silti tyytyväinen lopputulokseen, joka työstä syntyi. Kuten työssäni on mainittu, opinnäytetyön keskiössä on oppiminen ja

koen, että tämä tavoite täyttyi kiitettävästi. Työ vastasi myös mielestäni sille asetettuun kysymykseen siitä, miten laaja tietomäärä olisi tavoitettavissa muille vastaavassa asemassa oleville myös tulevaisuudessa.

Opinnäytetyön työkuorma oli sellainen, millaiseksi sen olin alun perin ajatellutkin. Kuitenkin opinnäytetyön aiheenvaihdos kesken prosessin aiheutti tietenkin paineen lisääntymisen, sillä aikaa jäi vähemmän tuottaa uutta aihetta lähestulkoon tyhjästä.

LÄHTEET

Frilander-Paavilainen, Eeva-Liisa 2005. Opinnäytetyö asiantuntijuuden kehittäjänä ammattikorkeakoulussa. <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/19861/opinnayt.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Haikansalo, Anu & Korander, Timo 2022: Poliisi (AMK) -opinnäytetyö ohje. Poliisiammattikorkeakoulu

Hakala, Juha 2004. Opinnäytetyöopas ammattikorkeakouluille. Gaudeamus Kirja. Oy Yliopistokustannus University Press Finland Ltd.

Hakala, Juha 2017. Tulevan maisterin graduopas. Gaudeamus Oy.

Johansson, Tony & Nieminen, Niilo 2017. Ravinto-opas poliisin vuorotyöhön. Opinnäytetyö

Kananen, Jorma 2015. Opinnäytetyön kirjoittajan opas. Näin kirjoitan opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun. Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Kananen, Jorma 2015. Kehittämistutkimuksen käytännön opas: Miten kirjoitan kehittämistutkimuksen vaihe vaiheelta. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621

Leinonen, Rauni 2015: Ammattikorkeakoulupedagogiikan kehittäminen. Opiskeluorientaatiot ja opinnäytetyön vertaistilanteet opiskelijoidenasiantuntijuuden kehittymisen tukena. <http://jultika.oulu.fi/files/isbn9789514298448.pdf>

Meriluoto, Antti & Saarinen, Tomi 2021. Suomi-venäjä liikennesakko-opas. Opinnäytetyö.

Ojasalo, Katri, Moilanen & Teemu & Ritalahti, Jarmo 2015. Kehittämistyön menetelmät: uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: SanomaPro.

Palomäki, Tiina & Laaksonen, Aleks. 2019. Ensiapuopas Poliisiammattikorkeakoulun ensiapukoulutuksen tueksi. Opinnäytetyö.

Poliisiammattikorkeakoulun verkkosivut. Luettu 20.3.2022

Rissanen, Riitta 2003. Työelämälähtöinen opinnäytetyö oppimisen kontekstina.
<https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/67321/951-44-5806-0.pdf?sequence=1>

Räsänen, Tuomas 2021. Opas veneen tarkastamisesta. Opinnäytetyö.

Salonen, Kari 2013. Näkökulmia tutkimukselliseen ja toiminnalliseen opinnäytetyöhön. <https://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522163738.pdf>

Svinhufvud, Kimmo 2015. Gradutakuu. Art House

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 18.12.2014/1129.

Vilka, Hanna. 2021. Tutki ja kehitä. PS-kustannus.

Vilka, Hanna. 2021. Näin onnistut opinnäytetyössä – ratkaisut tutkimuksen umpikujiin. PS-kustannus.

Vilka, Hanna. & Airaksinen, Tiina 2004. Toiminnallinen opinnäytetyö. Kustannusosakeyhtiö Tammi.

LIITE 1

1. Eläimet & metsästys

- Alanenpää, Janne: Hirvenmetsästyksen valvonta: tietopaketti hirvenmetsästyksen valvontaan poliisiopiskelijoille (2020)
- Länsman, Tiina: Helsingin kenttäpoliisit eläinsuojeluviranomaisina: Toimintaohje kuinka toimia eläinsuojelurikostehtävällä (2021)
- Nivala, Venla: Eläimen lopettamisopas poliisille. Ohjeita eri eläinlajien lopettamiseen (2019)
- Rantanen, Markus: Metsästys Rauman alueella: tietopaketti lupaviranomaisille (2016)

2. Ennalta estävä turvallisuustyö

- Haapanen, Venla: Ennalta estävää toimintaa Poliisimuseossa. Ohje yläkoululaisten museovierailujen toteuttamiseksi (2017)
- Heinonen, Marjo: Ankkuri-toiminta: uhka vai mahdollisuus parempaan huomiseen? (2018)
- Kurhela, Ulla & Laukkanen, Sofia: Suunnitelma liikenneturvallisuuspäivän toteuttamiseen esikouluikäisille (2020)
- Puttonen, Simo & Vahala, Ismo: Poliisi päiväkodissa. Ohje vierailun suunnitteluun (2018)
- Rantalainen, Vilma: Poliisiksi? Poliisin esittely sekä rikosoikeudellisen vastuun merkitys 9.-luokkalaistalle (2020)

3. Ensiapu ja työturvallisuus

- Arminen, Eemil & Helin, Jaakko: Poliisityöhön soveltuvat hätäsiirtotekniikat (2021)
- Hetekorpi, Henri: Poliisin turvallisuusohje raideliikennetehtäville: ohjeita turvalliseen ja sujuvaan työskentelyyn junaliikenteeseen sijoittuvilla poliisitehtävillä (2018)
- Kallioinen, Kimmo & Korpi, Riku: Ensimmäisenä onnettomuuspaikalla (2021)
- Karhiaho, Aleksi & Hyvärinen, Olli: Pissaratartuntana tarttuvat taudit ja niiden huomioon ottaminen koti- ja paikanetsinnällä: pissaratartuntataudit, ohjeistus (2020)
- Karjalainen, Janne & Raivio, Jimi: Verenvuotopotilaan hätäensiapuopas poliisille (2021)
- Kinnunen, Timo & Lindström, Ari: Ensiapuopas poliisille: poliisin henkilöstölle suunnattu henkeä pelastava ensiapuopas (2019)
- Laukkanen, Antti & Kangasmäki, Viljami: Lävistävien vammojen hätäensiapu: ensiapuohje (2021)
- Lehtonen, Jani: Ensiavun antaminen OC-sumutuksen jälkeen (2020)
- Päivärinta, Maria: Poliisin työturvallisuusriskit liikenneonnettomuuspaikoilla - Ohjeita turvalliseen työskentelyyn (2019)
- Söyrinki, Markus: Raahan poliisiaseman uuden työntekijän perehdytysopas ja pelastussuunnitelman päivitys (2017)

4. Fyysinen toimintakyky

- Ahonen, Elisa: Poliisin työtä tukeva fyysinen harjoittelu: toiminnallisen harjoittelun opas ja harjoitusohjelma (2018)
- Haapaniemi, Lotta & Möller, Sanna: Turvaa selustasi! Opas kenttäpoliisien alaselkävaivojen ennaltaehkäisyyn (2018)
- Inkinen, Akseli: Voimankäyttöön soveltuvat vapaaottelun tekniikat (2018)
- Jalervo, Anders & Asukas, Santeri: Niska- ja hartiaseudun ongelmat poliisityössä: toiminnallinen harjoitusohje oireiden ennaltaehkäisyyn ja hoitoon (2019)

Johansson, Tony & Nieminen, Niilo: Ravinto-opas poliisin vuorotyöhön (2017)
Leppänen, Anu: Lantion anteriorinen tiltti varusteveyön aiheuttamana ongelmana - harjoiteopas sen ehkäisemiseksi ja alaselkäoireiden helpottamiseksi (2017)
Lindstedt, Niko: Alaselän ergonomiaa ylläpitävä istuma-asento "poliisimajassa" (2017)
Parviainen, Juha & Lindström, Lassi: Poliisin fyysistä voimankäyttöä tukeva fyysinen harjoittelu (2017)
Pekari, Vili: Tehtävä 438: ihmisen pelastaminen vedestä. Koulutusmateriaali poliisin pintapelastustehtäviin (2016)
Saastamoinen, Kati: Poliisiauton ergonomia: opas poliisiauton ergonomiaan ja taukoliikuntaan (2021)
Sigvart, Veli-Matti & Seppälä, Matias: Opas poliisiopiskelijoille alku- ja loppuverryttelyiden tekemiseen, venyttelyyn ja liikkuvuuden parantamiseen (2021)
Säkkinen, Matias & Valtonen, Antti: Harjoitusopas lonkan seudun vammojen ennaltaehkäisemiseksi (2021)
Törmänen, Antti & Raappana, Arttu: Liikkuvuus osana poliisin toimintakykyä (2017)

5. Hallinto & johtaminen

6. Kenttötoiminta

Broman, Anni: Tartuntojen ennaltaehkäisy valvonta- ja hälytyssektorilla: ohje kenttäpartioille (2021)
Haapala, Sami: Hälytysajo tieliikennelain uudistuksen 2020 jälkeen (opetusmateriaali)
Haukilahti, Hanna: Kielioapas valvonta- ja hälytyssektorille: fraaseja ja sanastoa poliisin tehtäviin: suomi - ruotsi (2019)
Hievanen, Tony ja Aavela, Ville: Poliisin ensipartion säteilyopas, Opas TEPO/CBRNE-kouluttamattomille poliisimiehille säteilyvaaratilanteisiin (2019)
Hirvonen, Jarmo & Hotti, Katja: Ohjaajan opas: Infopaketti poliisin AMK-työharjoittelijan ohjaajalle (2019)
Hyvärinen, Olli & Karhiahho, Aleks: Pissatartuntana tarttuvat taudit ja niiden huomioon ottaminen koti- ja paikanetsinnällä: pissatartuntataudit, ohjeistus (2020)
Järvinen, Juho & Lapinlampi, Patrik: Opas ampuma-aseiden vaarattomaksi tekemisestä (2021)
Korhonen, Anssi: Räjähdeiden yleistunnistuskuvasto (2021)
Korkeila, Atte: Ensipartion räjähddeopas: toimintaopas epäiltyjen räjähteiden kohtaamiseen TEPO-kouluttamattomille poliisimiehille (2018)
Kurvinen, Helmi: Perehdytysopas Schengen-ajan yli jatkuviin takaa-ajoihin (2020)
Lahtinen, Iida & Lappalainen, Alina: Seksuaalirikospaikalla toimiminen Itä-Uudenmaan poliisilaitoksella: kenttäohje rikospaikalla työskentelyyn (2020)
Lehtinen, Tom: Kielioapas valvonta- ja hälytyssektorille: poliisin tehtäviin fraaseja ja sanastoa, suomi - englantia (2020)
Lepistö, Joel: Opas ravintolatarkastuksen tekemiseen poliisille (2019)
Liimatainen, Sami: Kadonneen henkilön poliisitutkinta: pikaopas tutkijalle (2019)
Metsola, Hilla: 100 hyödyllistä sanaa venäjäksi: minikielioapas valvonta- ja hälytystoimintasektorille (2020)
Mäkinen, Viivi-Veronica: Kenttäopas Porin poliisilaitokselle (2019)
Nousiainen, Vesa-Matti: Taskuopas kentälle miehittämättömän ilmailun valvontaan (2021)
Savolainen, Olli: Verkkopohjainen käänöspalvelu poliisitoiminnan apuvälineenä: hyvät käytänteet Google Kääntäjän käytössä kenttäpoliisin apuvälineenä puhuttaessa ja perustellessa sakkorangais- tusta vieraskieliselle (venäjänkieliselle) asiakkaalle (2021)
Uusimäki, Tapio: Kenttäopas: lähisuhdeväkivallan uhrin kohtaaminen kentällä (2020)

Ylisirniö, Jonne: Uudistuneen sakkomenettelyn kenttämuistio (2018)

7. Koulutus & rekrytointi

Anderson, Hanna & Ahonen, Taneli: Valmistautumisopas naisille Poliisiammattikorkeakoulun pääsykokeiden kuntotesteihin (2021)

Kaarela, Juuso & Kivinen, Mikael 2019: Valmistautumisopas Poliisiammattikorkeakoulun fyysisiin testeihin (2019)

Kankaala, Jari & Immonen, Maiju: Nuoremman konstaapelin perehdytysopas, Oulu: perehdytysopas Oulun poliisilaitoksen pääpoliisiaseman alueelle työharjoitteluun meneville nuoremmille konstaapeleille (2020)

Karjalainen, Aapeli & Järvinen, Mikko: Harjoittelijan käsikirja kentälle (2021)

Kivinen, Lotta: Oppaat kurssin ja luokan puheenjohtajan tehtävistä (2020)

Kosonen, Tuomas: Varustevyön kouluttaminen Poliisiammattikorkeakoulussa: varustevyön käyttöopas (2019)

Kouvonen, Jaakko & Leskinen, Joonas: Oppimateriaali Poliisiammattikorkeakoulun liikennerikostutinnan opetukseen (2019)

Laukkanen, Markus: Ohje nuoren ensikertalaisen huumausaineen käyttörikosasian käsittelyyn poliisissa - pikaopas Poliisiammattikorkeakoulun harjoittelijoille (2019)

Niemi, Jarno: Perehdytysopas Joensuun poliisiaseman tiloihin ja käytäntöihin: Poliisiammattikorkeakoulun harjoittelijoille (2019)

Nieminen, Emmi: Opiskelijarekrytointiprojekti. Opas opiskelijarekrytointiprojektin suunnitteluun ja toteuttamiseen (2018)

Oikarinen, Markus & Santa-aho, Vesa: Harjoittelijan käsikirja kentälle: toiminnallisen opinnäytetyön raportti (2017)

Suutari, Eerik & Vuorela, Aleks: Videomateriaalia ohjaajakoulutukseen: videomateriaalia Poliisiammattikorkeakoulun työharjoittelun ohjaajakoulutukseen (2020)

Tiusanen, Aarni: Diaesitys rekrytointiin: Minustako poliisi? (2020)

Törmänen, Janne: Oulun johtokeskuksen perehdyttämisopas (2021)

Soukkio, Toni: Vinkit kuolleiden käsittelyyn - Mietteitä ja ajatuksia kuolemansyyntutkintaan ja kuolleiden käsittelyyn (2019)

Yliaska, Jaana: Opiskelijarekrytointitilaisuus Sodankylän lukiolle (2019)

8. Kuolema

Helasmäki, Richard & Järvinen, Mikke: Opas kuolinviestin viemisestä (2021)

Kivistö, Mikko: Vainajan ulkoisen tarkastuksen tekeminen: poliisin tukidokumentti vainajan ulkoisen tarkastuksen tekemiseen (2020)

9. Kuulustelu, puhuttaminen & taktinen neuvottelu

Ahopelto, Jani: Puhelinkuulustelut - opas tutkijalle (2019)

Kestilä, Antti & Juntila, Joel: Kuulustelijan ohjekirja (2019)

Liski, Peter & Nikula, Joonatan: Puhutusopas - muistilista ja sujuvan vuorovaikutuksen keinoja poliisin kenttätööhön (2018)

Puranen, Jirko & Putkuri, Karoliina: Koulutusmateriaali lapsen kohtaamisesta ja alustavan puhuttelun suorittamisesta valvonta- ja hälytystoiminnassa (2020)

Wallin, Christian: Kuulustelut englannin kielellä (2019)

10. Lapset, nuoret ja perhe sekä lähisuhdeväkivalta

Hänninen, Karoliina: Jotta yksikään ilmoitus ei jää kirjaamatta. Lähisuhdeväkivallan opetusmateriaali (2019)

Jaakkola, Juha: Lapsikaappaus - poliisin rooli ja toimenpiteet (2020)

Piilo, Sanna: Alle 12-vuotiaan perheväkivaltaa kokeneen lapsen kohtaaminen poliisin hälytystehtävillä (2019)

Sinervuo, Riina: Pöpi-koira liikenteessä. Liikennekasvatustuokion järjestäminen rovaniemeläisessä päiväkodissa (2019)

Väisänen, Tuulia: Oppilaan kiinnipitäminen koulussa: kiinnipito-ohjeistus Hämeenlinnan kaupungin opetushenkilöstölle (2021)

11. Liikenne & ajoneuvot

Ahvo, Elisa & Immonen, Lotta: Ulkomaille rekisteröityjen ajoneuvojen valvonta: ajoneuvojen liikennekelpoisuuden ja vakuuttamisvelvollisuuden valvonta (2020)

Jantunen, Janek: Maatalouskoneet liikenteessä (2021)

Kallioinen, Antti: Ulkomaalaisen kohtaaminen liikennetehtävällä: opas siitä, mistä löytää apua kielellisesti haastavissa tilanteissa (2019)

Konttinen, Ville: Henkilöautoihin kytkettävien perävaunujen liikennevalvonta: opas harjoittelijan tueksi (2020)

Korhonen, Heidi: Opas kentän liikennepysäytyksille: Road policing -toimintamallin hyödyntäminen osana päivittäistä kenttätoimintaa Helsingin poliisilaitoksella (2018)

Lahtinen, Kalle: Mercedes-Benz Vito: lähtötarkastus: opetusvideo (2020)

Lindeman, Ossi: Opas lasten turvalaitteiden valvontaan (2020)

Miettinen, Hilla: Hevoskuljetukset maantiiliikenteessä. Opas poliisille sekä hevoskuljetuksen kuljettajalle (2017)

Nousiainen, Joni & Moilanen, Aleks: Raskas liikenne Suomen tiiliikenteessä: opas poliisille raskaan liikenteen valvonnan suorittamisen tueksi (2021)

Oja, Juulianna: Moottorikelkkailijan kohtaaminen poliisin työtehtävillä: opas lumikentille (2020)

Pikkupeura, Lasse: Henkilöauton tarkastaminen kentällä: toiminnallisen opinnäytetyön raportti (2020)

Putkonen, Heikki: Toimintaohje Oulun Pohjantien raskaan liikenteen onnettomuuksiin (2018)

Rintamaa, Samuli & Vesterinen, Elias: Käsikirja poliisin liikennetehtävien hoitamiseen englannin kielellä (2019)

Räsänen, Tuomas: Opas veneen tarkastamisesta (2021)

Salonen, Tero: Poliisin opas mopojen ja moottoripyörien rakenteen ja varusteiden valvontaan (2019)

Sorjonen, Anna & Vahter, Sara: Suomi-viro-kieliopas liikennetehtäville (2021)

Tieva, Teemu: Valtiovierailun saattuetointojen suunnitteluopas (2020)

Viiri, Okko: ”Asuuko kotonasi tuleva virittäjä?": tietopaketti kaksipyöräisten mopojen virityksistä ja viritysten seuraamuksista huoltajille (2019)

12. Lupahallinto

Grönroos, Mika: Ase-elinkeinotarkastus (2018)

Kastemäki, Lauri: Ampuma-aselupien peruutusharkinta. Muistio poliisille sekä poliisiopiskelijoille ampuma-aseiden poisotosta (2017)

13. Pakkokeinot

Aho, Jussi: Lähestymiskiellon määrääminen ja sen edellytykset: opas poliisiopiskelijalle (2018)
Fried, Hertta: TVP, PAI, KEY - Pakkokeinojen kirjausohje Patjaan: nuoremmille konstaapeleille suunnattu takavarikko-, paikanetsintä-, ja kotietsintäpöytäkirjojen kirjausohje poliisiasian tietojärjestelmään (2020)
Sihto, Lauri: Liiketoimintakiellon valvonta: ohje kentälle (2019)

14. Poliisikoiratoiminta

Ahonen, Riku: Maalimiesoppilaan teoriapaketti: koiran viettiteoria ja käsitteet koulutuksessa (2020)
Hirvisaari, Jaakko: Poliisikoiran fyysisen toimintakyvyn ylläpito. Lihashuolto- ja venyttelyopas poliisikoiranohjaajille (2017)
Huttunen, Juha-Pekka: Harjoitusavustajan teoriapaketti suojeluharjoitusten aloittamiseen (2021)
Rauma, Jaakko: Poliisin partiopalokoiratoiminnan peruskurssin oppimateriaali (2021)
Svetloff, Mika: Poliisin partiokoirien perushuumekurssin oppimateriaali (2020)

15. Poliisin järjestelmät ja työvälineet (mm. aseet)

Aaltonen, Iiro & Eskola, Janne: CZ Scorpion Evo 3 A1 -konepistoolin koulutusmateriaali poliisi (AMK) - opetukseen (2020)
Ahvenainen, Samuli & Huttunen, Toni: Opetusvideoita ammunnan harjoittelun tueksi (2021)
Aukio, Sampsa: "Rauhaa ja solidaarisuutta julistamassa ja sitten ajetaan yli": opas Ratsupoliisin joukkojenhallintataktiikkaan (2019)
Broman, Aku & Harjapää, Rudi: Poliisin valtakunnallinen aloitejärjestelmä (2020)
Johansson, Joonas: Sähköinen rikosilmoitus: ongelmat ja puutteet: malliesite sähköisen rikosilmoituksen tekemiseen (2020)
Jokela, Jami: Huomioitavaa teleskooppipatukan käytössä voimankäyttövälineenä (2020)
Karlsson, Emil & Koivisto, Tuomas: Miehitetyn ilma-aluksen käyttö kadonneen henkilön etsintätehtävällä (2019)
Kosonen, Taru & Leinonen, Teo: Sidontavyön käyttö poliisissa: opetusvideo Bodycuff-käsirautavyön käytöstä (2021)
Lamassaari, Antti & Mikkola, Veikko: Poliisin tiedustelujärjestelmä (POTI) käyttöopas: käyttöopas poliisin tiedustelujärjestelmä POTIin Porin poliisiasemalle (2021)
Leskelä, Riku & Lesonen, Iikka: Tarkkuusalkometrin käyttö: Opas Oulun poliisilaitokselle (2020)
Moilanen, Jonna & Mäntymaa, Aleks: Revikan pikaopas valvonta- ja hälytystoimen partiolle (2018)
Oinonen, Kari & Seeck, Otto: UMA-tietojärjestelmä - tietojärjestelmän käyttöopas poliisille (2017)
Paakkunainen, Tuuli: Millainen on hyvä ohje? Ohje oppaan tekijälle (2021)
Rastas, Sanna: Poliisin RPAS: kauko-ohjaajakoulutus (2020)
Tahvanainen, Elias: FN 303 projektiililaukaisin: koulutusmateriaali poliisilaitokselle (2017)

16. Poliisityö & perehdyttäminen

Jäänsäro, Joonas: Perehdytysopas Mikkelin pääpoliisiasemalle: millainen on hyvä perehdytysopas? (2019)
Laikola, Mari & Stenius, Topi: Rovaniemen pääpoliisiaseman perehdytysopas (2018)
Lantto, Matleena: Infopaketti Helsingin poliisilaitoksen nuoremmalle konstaapelille (2018)
Ollila, Oskari & Taskinen, Kristian: Ohjeita toimitilaturvallisuuden Sisä-Suomen poliisilaitoksen toimitiloissa (2021)
Sandberg, Jussi: Poliisin virkavaatteen valvonta-, kenttä- ja toimistokäytössä: valikoima ja käyttötarjoitukset (2020)

Vienonen, Veikka: Tulokasopas Lounais-Suomen pääpoliisiasemalla (2018)
Töyry, Tommi: Salon poliisiaseman toimintojen ja tilojen järjestelyohje (2019)
Zadeh, Shomal & Vuohelainen, Ville: Kurdit tutuksi: pikaopas poliisille (2020)

17. Psykologia

Kero, Lilli: uhrin asema. Materiaalipankki apuna uhrin kohtaamisessa (2017)

18. Psykkinen toimintakyky & työssäjaksaminen

Jormanainen, Ida & Koret, Jessika: Resilienssin kehittämisopas: käytännön opas poliisille resilienssin kehittämiseen (2021)
Rajamäki, Tomi: Vuorotyön kuormittavuus poliisissa. Työntekijän mahdollisuudet vaikuttaa omaan hyvinvointiinsa (2018)

19. Päihteet

Ahonen, Raisa: Tietopaketti opioidiriippuvaisten korvaushoidosta poliisille (2016)
Kastarinen, Roosa & Kinnunen, Emmi: Muistio rattijuopumustapauksiin kenttäpartiolle (2020)
Kumpulainen, Antton & Hilska, Sebastian: Kenttämuistio huumausaineiksi luettavista lääkeaineista (2017)
Kurronen, Joonas: Koulutus- ja tietopaketti poliisimiehelle uusista psykoaktiivisista aineista eli muuntohuumeista (2017)
Laaksonen, Tuomas: Käytetyn huumausaineen tunnistaminen käyttäjästä - tietopaketti poliisille (2016)
Laitinen, Juho: Alkolukko: informaatiopaketti alkolukosta ja sen hankkimisesta valvottuun ajo-oikeuteen (2017)
Lindqvist, Roni: Yleisimmät huumausaineet ja niiden vaikutukset-opas (2021)
Länsipuro, Niko: Muuntohuumeet ja tutkimuskemikaalit: Poliisiammattikorkeakoulun perehdytyspaketti muuntohuumeisiin (2017)
Nieminen, Sami: Huumausaineen tai huumaavan lääkeaineen alaisena ajettu rattijuopumus moottori-käyttöisellä ajoneuvolla: tietopaketti ja produktina tiivistetty toimintaohje poliisipartiolle (2017)
Niskanen, Lassi: Pullot piiloon - kytät tulee. Poliisin menettelymalli alle 18-vuotiaan epäillyn alkoholi-rikkomuksen tutkinnassa (2017)
Uusi-Autti, Tiia & Virtanen, Inga: Kannabis Suomessa: kenttäopas poliisimiehille kotikasvattamon taltiointiin (2018)

20. Rikosilmiöt & toimintaympäristö

Saario, Markus: Myymälävarkauksien yhtenäistetty ilmoitusmalli (2018)
Vehmas, Juuso: Mikä on HAH? - tietopaketti poliisille huolta aiheuttavasta henkilöstä sekä siihen liittyvästä kohdennetusta väkivallasta (2020)
Villman, Olli-Pekka: Yleisimmät yksilöihin kohdistuvista petosrikoksista: seitsemän petostyyppiä ja niiden tunnusmerkistökäsitteet (2019)

21. Rikosprosessi & oikeustiede

Hämäläinen, Eetu: Todistajansuojelu Suomessa. Käsikirja todistajansuojelun keinoista ja mahdollisuuksista (2016)

Juujärvi, Samuli: Perehdytysopas sovitteluun Poliisiammattikorkeakoulun työharjoittelijalle (2019)
Kilpinen, Tuomas: Rikosprosessuaalisten pakkokeinojen käyttö poliisin työssä: ohje harjoittelijalle (2018)
Ojakoski, Mikko: Rikosasioiden sovittelu. Mitä poliisin olisi hyvä tietää sovittelusta? (2017)
Untinen, Olli: Sakon muuntorangeistusta koskevaan oikeudenkäyntiin haastaminen: opas haasteen kirjaamiseen (2021)

22. Sekalaiset

Salo, Johanna: Opas kadonneen omaiselle (2021)

23. Sidosryhmä- ja viranomaisyhteistyö & turvallisuussuunnittelu

Ahola, Joonas: Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista, kenttämuistio yksityisistä turvallisuuspalveluista annetusta laista sekä toimintaohjeita viranomaisen kanssa toimimiseen (2017)
Akkanen, Ernesti: Ääninäyte: esittely- ja koulutuspaketti Rajavartiolaitoksen käyttöön (2018)
Hakala, Satu: Seksuaalirikostutkimus näytteenottokoulutus päivystyksen henkilökunnalle (2019)
Holmström, Juho & Yli-Kesäniemi, Kalle: Vaihtoehtojen vaikeus: ohje psykiatrisen asiakkaan kuljettamiseen ensihoidon ja poliisin yhteisellä tehtävällä (2020)
Huuho, Henri & Viljakainen, Antti: Ohjeet anastusilmoituksen täyttämiseen (2019)
Ihalainen, Samuel & Lahtela, Iida: Turvallisuusohjeistus uhka- ja väkivaltatilanteisiin: Jokilaaksojen pelastuslaitoksen ensihoitoon ja -vasteeseen (2019)
Juvonen, Johanna: Päivähoito ja poliisi - yhteistoiminta hälytystehtävällä. Toimintaohje Tampereen vuoro- ja iltapäiväkodeille (2016)
Kivipää, Konsta & Vertanen, Valtteri: Suurriistavirka-apu (SRVA): SRVA-ohje poliisille (2018)
Koski, Matti & Karttunen, Henri & Salmi, Mikaela: Lähisuhdeväkivaltaa kokeneen asiakkaan kohtaaminen moniammatillisessa ympäristössä: itseopiskelumateriaalia verkossa (2020)
Laitinen, Lauri & Ohtonen, Santtu: Huumeiden ja vaarallisten esineiden takavarikointi. Toimintaohje Pitkaniemen akuuttipsykiatrian osastolle 5 (2017)
Lipsanen, Sanni: Lähisuhdeväkivallan uhrien tukitoiminnot Tampereen alueella (2021)
Myllymäki, Marko: Vartijan perehdytysopas poliisivankiloille (2019)
Partanen, Suvi: Turvallisuussuunnitelma: opas vaarallisen henkilön varalle Espoon päiväkodeille (2019)
Parviainen, Eetu & Peurala, Sakari: Tampereen ensi- ja turvakodin turvallisuusohje (2018)
Pukkila, Jaakko: Ohje vedenalaisen virka-apupyynnön tekemisen tueksi: virka-apupyynnön Puolustusvoimille ja Rajavartiolaitokselle (2021)
Saarinen, Joni: Hoitoonohjausinfolehtinen Helsingin poliisilaitokselle: työkalu hoitoonohjausta tekeville poliiseille (2021)
Savolainen, Suvi: Lasten koulukuljetusopas (2016)
Talka, Moona: Sosiaali- ja terveyspalveluiden yhteystietokooste Helsingin poliisilaitokselle (2021)
Virta, Henri & Ärväs, Roosa: Poliisin ja Vapepan yhteistyö Itä-Uudenmaan alueella: Koulutuspaketti Vapaaehtoisesta pelastuspalvelusta poliisimiehille (2019)

24. Tekninen tutkinta

Hakkarainen, Iiro: Koulutusvideo paikanetsinnästä autoon: poliisin sisäiseen käyttöön tehty koulutusvideo (2020)
Heikkilä, Jenna: Rikospaikalla suoritettavan teknisen tutkinnan kertauskoulutus ensipartiolle (2020)
Kiiskinen, Pasi & Sara-aho, Sami: Opas etsinnöille ICT-todistusaineiston turvaamiseksi: opas kentälle ja perustutkintaan (2020)
Kämäri, Aku: Ensipartion toimet tulipalopaikalla: ohje (2020)

Majewski, Nils: Päätelaitetutkintaopas perustutkijalle (UFED (2018))
Marttinen, Paula: Teknisen tutkinnan koulutusvideot: ensipartiolle suunnattu video-opas tekniseen tutkintaan Helsingin poliisilaitokselle (2021)
Nieminen, Joonatan: Ei murtoa ilman jälkiä: koulutusvideo poliisiin AMK-tutkinnon opiskelijoille työkalunjälkien taltioimisesta (2021)
Peltonen, Miikka: Asiakirjojen aitousopas: opas asiakirjojen aitouden tunnistamiseksi (2020)
Saari, Anton: OSINT, avointen lähteiden käyttö henkilötiedustelussa (2020)
Suominen, Rosa: Sormenjälkien esillehaku: koulutusmateriaalia ensipartiolle: koulutusvideoita sormenjälkien esillehausta Poliisiammattikorkeakoululle (2018)
Tikkanen, Timi: Teknisen tutkinnan valokuvausopas (2017)

25. Terrorismi ja ääriliikkeet

26. Tietoverkot, kyberrikollisuus & sosiaalinen media

Anttila, Ari: Kyberrikokset - Kirjaaminen ja alkutoimet tietotekniikkarikoksissa (2018)
Kiiskinen, Pasi & Sara-aho, Sami: Opas etsinnöille ICT-todistusaineiston turvaamiseksi: opas kentälle ja perustutkintaan (2020)
Hietaharju, Anni: Nykypäivän "namusetä" vaanii somessa: verkkoluento nuorten sosiaalisen median turvallisesta käytöstä nuoren vanhemmille (2020)
Lång, Pirita: Nettikiusaaminen: "Koulutusmateriaali Suomen Ratsastajainliitolle" (2021)
Raunama, Jesse & Ruotsalainen, Janne: Avoimien tietolähteiden käyttö poliisitoiminnassa: pikaopas poliisille yleisvalvonnan tekemiseen Facebookin avulla (2021)
Rossi, Maria: Seksuaaliväkivaltaa vai sextingiä: koulutus verkkovälitteisistä lapsiin kohdistuvista seksuaalirikoksista kansainvälisten sopimusten valossa (2021)
Salopuro, Lasse: Tietotekniikkakoulutus Iisalmen poliisiaseman henkilöstölle: taidoista tehokkuudeksi (2020)
Vierula, Neea & Tuononen, Iina: Lasten ja nuorten käyttämät sosiaalisen median palvelut: opas poliisilaitoksille (2021)
Willner-Mäenpää, Daniela: Tor-verkkoa hyödyntävä rikollisuus (2018)

27. Tutkinta

Ala-Kyyry, Juho: Muistio esitutkintapöytäkirjan laadinnasta (2020)
Alvila, Aku: Ohje sähköisen esitutkintapöytäkirjan laadinnasta (2019)
Gyran, Mikko: Poliisihallinnon sisäinen järjestäytyneen rikollisuuden käsikirja -kehittämistäraportti (2016)
Hattunen, Jarkko & Hoppendorf, Isabella: Rikosnimiketaulukko esitutkinnan tukemiseksi (2021)
Johansson, Mikko: Henkilörekisteröintiä helpommin. Ohje henkilörekisteröinnistä Vitja-Retu -järjestelmällä (2018)
Keskitalo, Samuli: Suomi - ruotsi kieliopas rikostorjuntaan: fraaseja ja käännöksiä ruotsinkielisiin asiakas kohtaamiin poliisissa (2021)
Kiiski, Petri: Esitutkintapöytäkirjan salassapitomerkinnöistä: opas poliisille merkintöjen tekemiseen (2018)
Kunelius, Jonne: Mitä skimmaus on? (2017)
Kälkäinen, Susan: Kehitysvammaisen henkilö esitutkinnassa: opas poliisille täysi-ikäisen kehitysvammaisen henkilön kohtaamiseen ja erityistarpeiden huomioimiseen esitutkinnassa (2020)
Lepistö, Tuomas: Pikaopas sähköisen esitutkintapöytäkirjan laadintaan: Oulun poliisilaitokselle (2021)
Mattila, Juho: Kadonneen henkilön etsintä - alustavasta puhuttelusta tilannekuvan luomiseen (2018)

Peltomäki, Joonas & Rahkola, Niko: Opas aloittelevalla rikostutkijalle (2019)
Ruhanen, Inka: Opas Lahden esikäsittelyyn: opas helpottamaan harjoittelijan ja uuden työntekijän itsenäistä työskentelyä (2020)
Savolainen, Jenni: Tutkijan muistikirja Oulun pikatutkintaan (2017)
Soranta, Santeri & Vainio, Rami: Perustoimintaohje kotietsintätehtäville (2018)

28. Ulkomaalaisasiat & kunniaväkivalta

Himberg, Toni & Hakala, Markus: Ulkomaalaisvalvonnan kenttämuistio (2017)
Maukola, Sampsa & Mielonen, Aleks: Kenttäpoliisin opas ulkomaalaisvalvontaan. Rautalankamalli ulkomaalaisvalvontaan valvonta- ja hälytystehtävien yhteydessä (2019)
Mäkelä, Tom & Pakarinen, Perttu: Ohje karkottamisesityksen tekoon & maassaolon edellytykset
Rajamäki, Jutta: Ulkomaalaislain perusteella tehtävät henkilörekisteröinnit: koulutusmateriaali ulkomaalaisen rekisteröinnistä (2021)
Rautakoski, Jarno: Kunniaan liittyvän väkivallan tunnistaminen hälytystehtävillä: opas kenttäpartioille (2020)
Saarinen, Aleks & Sotavalta, Henri: Ulkomaalaisasioiden verkkokoulutuspaketti Poliisiammattikorkeakoululle (2019)

29. Viestintä & vuorovaikutus

Manninen, Laura & Nurkkala, Heli: ISBAR-kortti poliisille: ISBAR-raportointimenetelmän hyödyntäminen poliisin operatiivisessa kenttätoiminnassa (2021)

30. Väkivaltatilanteet & voimankäyttö

Edwards, Daniel: Opas ampumataidon itsenäiseen harjoitteluun (2021)
Mononen, Valtteri & Luukka, Frans: Videosarja itsenäisen ammunnan harjoittelun tueksi Poliisiammattikorkeakoulussa (2019)